

Pismo iz prihodnosti – Maksimus in Dan Zemlje

Dragi prijatelji,

pišem vam s poti, ki me je vodila skozi najbolj osupljive – in obenem najbolj ranljive – koticke našega planeta. Tokrat me ni vodila radovednost po preteklosti ali iskanje izgubljenih civilizacij. Vodila me je Zemlja sama. V njenem glasu sem zaslišal klic, ki ga ne moremo več ignorirati.

Začelo se je v Amazoniji. Ko sem hodil pod mogočnimi drevesi in vdihoval z vlago nasičen zrak, sem se počutil, kot da sem v zelenih pljučih sveta. Toda ta gozd izginja. Ogromne površine so posekane, za seboj pa puščajo gole zaplate zemlje, kjer včasih ni več niti življenja. Domačini mi povedo, da gozd pada zaradi kmetijstva, rudarskih interesov, cest. In ko izgine eno drevo, z njim pogosto izgine tudi ena vrsta – ptica, žuželka, rastlina, o kateri znanost morda sploh še ni spregovorila. To je izumiranje, ki se ne dogaja v kakšni oddaljeni prihodnosti – dogaja se zdaj.

Na severu, med prostranimi ledenimi polji Arktike, sem uzrl severne medvede, ki so zmedeno blodili po lomljivem ledu. Njihovo preživetje je neposredno povezano z ledom, saj le na njem lahko lovijo svoj plen. Led pa se tali. Hitro. Globalno segrevanje je tukaj več kot izraz – je realnost, ki pomeni krajše zime, tanjši led, manj hrane. Z vsakim letom je boj za preživetje teh veličastnih živali težji.

A vplivi segrevanja ne ostajajo na severu. Spreminja se celoten planetarni sistem, vključno z oceanskimi tokovi, ki delujejo kot naravna klimatska naprava. Najpomembnejši med njimi je Severnoatlantski tok, ki prinaša toplo vodo iz ekvatorialnih predelov proti severni Evropi. Zaradi vse večjih količin sladke vode, ki priteka iz taljenja ledenikov, se ta tok upočasnjuje. Znanstveniki celo svarijo, da se lahko ustavi – in to bi imelo katastrofalne posledice za podnebje Evrope. Namesto zmernih zim bi lahko doživeli ledene mraze, medtem ko bi v drugih delih sveta suše in vročinski valovi postajali stalnica.

Pot me je vodila še dlje proti vzhodu, v globoko zmrznjeno Rusijo – v pokrajine, kjer permafrost (večni led pod površjem zemlje) obstaja že tisočletja. Zdaj pa se topi. In s tem se sprošča metan, močan toplogredni plin, ki pospešuje segrevanje. Še bolj zaskrbljujoče je, da taljenje razkriva starodavne patogene – viruse in bakterije, na katere današnje življenje ni pripravljeno. Morda se sliši kot znanstvena fantastika, a gre za tiho nevarnost, ki že trka na vrata.

Spreminjanje podnebja vpliva tudi na zdravje ljudi. Povzroča širjenje bolezni, ki so bile prej omejene na tropske kraje. Komarji, ki prenašajo malarijo, virus Zika, denga mrzlico in druge bolezni, danes preživijo že v zmernih podnebjih. Njihovo širjenje pomeni, da tudi mi nismo več varni pred nevarnostmi, ki so bile še nedavno stvar oddaljenih krajev.

In ko se dan prevesi v noč, narava išče mir – a ga ne najde. Tudi svetlobno in zvočno onesnaževanje imata svojo vlogo. Umirjeni večeri, v katerih so nekoč peli škržati in kukali sovji kliči, so danes preglaseni z mestnim hrupom in razsvetljeni s svetlobnimi snopi, ki motijo spanje živali – in ljudi. Pogosto pozabimo, da tema in tišina nista sovražnika, temveč zdravilo.

Zato vas ob Dnevu Zemlje, ki ga praznujemo 22. aprila, vabim, da se ustavite. Da pogledate v nebo, prisluhnete vetru in začutite, da je Zemlja naš dom – ne samo vir virov, ampak nekaj živega, dragocenega. Zemlja nam vsak dan daje: zrak, vodo, hrano, dom. V zameno jo pogosto ranimo, ne da bi se zavedali posledic.

A imamo možnost, da stvari spremenimo. Kot popotnik skozi čas vem, da se prihodnost še piše – in pišemo jo mi. Z vsakim drevesom, ki ga posadimo. Z vsako plastenko, ki jo zavrnamo. Z vsako lučjo, ki jo ugasnemo. In predvsem – z vsakim pogovorom, ki ga začnemo.

Varujmo Zemljo – ker drugih domov, kjer bi lahko živeli, nimamo. Z močjo znanja, pogumom v srcu in upanjem v očeh, vaš Maximus

Dragi učenci, drage učenke!

Hvala, ker me skozi celo šolsko leto spremljali in z veseljem brali moje zgodbe.

Zelo sem se razveselil vsakič, ko sem vedel, da berete moje zgodbe, razmišljate z mano in skupaj z mano odkrivате zanimivosti sveta.

Vesel sem, da smo skupaj spoznavali naravo, se pogovarjali, iskali odgovore na radovedna vprašanja in se tudi zabavali.

Želim vam lep in prijeten konec šolskega leta. Naj bodo dnevi polni igre, smeha, sonca in lepih trenutkov.

Tudi med počitnicami vas ne bom pozabil! Na **šolski spletni strani** vas bodo čakale nove zgodbe – zato nas le obiščite! Zelo bom vesel, če boste z nami tudi poleti.

Komaj čakam, da se naslednje šolsko leto spet družimo, učimo, smejimo in raziskujemo skupaj.

Do takrat pa – uživajte počitnice, berite, se gibajte in ostanite radovedni!

Maximus

